

SLOVENSKI

vestnik

GLASILO SLOVENSKE KOROŠKE

LETNIK V

DUNAJ, V SREDO, 15. III. 1950

ŠTEV. 20 (293)

Le enotnost bo v bodoče rodila uspehe

Občinske volitve so za nami. Rezultati nam znova prikazujejo: kjer je enotnost, tam je uspeh, kjer pa ni enotnosti, tam tudi uspeha ni, vsaj takega ne kot bi moral biti.

Demokratska fronta delovnega ljudstva, kakor vemo, nikjer ni samostojno kandidirala, ker se je zavedala in že iz vsega početka podarjala, da je nujno in potrebno, da koroški Slovenci pri občinskih volitvah nastopimo enotno. In s to perspektivo so funkcionarji in člani Fronte šli tudi na delo.

Ustvarjanje enotnosti slovenskih kmetov, delavcev in obrtnikov. Povsod so naleteli na razumevanje. Naše ljudstvo, ki se zaveda, da razdvojenost samo škoduje, da vnašanje strankarstva v občinske zadeve ovira vsako plodonosno delo, je pozdravilo prizadevanje Fronte in jo v njenem delu podprlo. Tako so na pobudo frontovcev nastajale po naših vaseh enotne liste. Tu so ustanovili kmečko in delavsko stranko, drugje spel so se združili v „Zvezi kmetov in delavcev“ ali imenski listi. Dani so bili vsi pogoji, da bomo koroški Slovenci pri občinskih volitvah enotno nastopali in s tem dosegli tudi zaželjeni uspeh.

V nasprotju z odkritim prizadevanjem Demokratske fronte delovnega ljudstva in njenih članov, da bi ustvarili enotnost, so na žalost v delu vodstva KLS tudi tokrat prevladali narodnim interesom škodljivi strankarski vplivi. Namesto, da bi tudi s svoje strani podprli napore za ustvarjanje resnične enotnosti v občinah, so v svojem glasilu „Naš tednik“ najprej dali direktivo, da gre KLS povsod pod svojo lastno firmo na volitve. Šele pozneje, ko so videli, da ljudstvo ne želi razdvojenosti, so se vsaj navidezno nekako sprijaznili z mislijo enotnosti, dokler niso končno tik pred volitvami začeli že ustvarjeno enotnost z vsiljevanjem svojega strankarstva rušiti. Skoraj v vseh občinah, kjer je bilo volivcem še v zadnjem trenutku vsiljeno za sporazumno sestavljene kandidatne liste ozko strankarsko ime „Krščanska ljudska stranka“, je izšlo narodno zavedno slovensko ljudstvo v primeri z jesenskimi volitvami oslabiljeno.

V večini tistih občin pa, kjer je frontovcem uspelo ustvariti dejansko enotnost, je ljudstvo s povečano

volivno udeležbo izšlo okrepljeno in v primeri z jesenskimi volitvami strnjeno in močnejše iz borbe za svoje predstavnike v občini.

Eno so nam občinske volitve prav nazorno pokazale: enotnost zmaguje, strankarstvo pa škoduje! Ponovno dokumentirajo tudi to, kdo se dejansko bori za enotnost in obstoj slovenskega ljudstva in za njegove pravice. Prepričani smo, da bodo voliv-

ni rezultati marsikateremu dokončno odprli oči, da bo spoznal, kje je edino prava pot.

Da se bomo koroški Slovenci ohranili in napredovali samo tedaj, če bomo enotni, je danes bolj kot kdaj koli prej jasno. Prav tako jasno pa je tudi, da tisti, ki skušajo rušiti enotnost, niso na pravi poti. Volivni rezultati to zgovorno dokazujejo.

Volivni rezultati v posameznih občinah

	E	KLS	LB	ÖVP	SPÖ	VdU
Bela	75 (1)	167 (3)	—	122 (2)	465 (8)	—
Bekštajn	399 (3)	—	59 (0)	620 (4)	1003 (7)	296 (2)
Bilčovs	155 (4)	—	—	109 (2)	143 (4)	—
Bistrica p. Pliberku	—	312 (4)	7 (0)	209 (3)	370 (5)	—
Bistrica v Rožu	—	92 (1)	61 (1)	119 (2)	438 (7)	79 (1)
Blato	—	263 (5)	—	238 (5)	103 (2)	28 (0)
Borovlje	116 (0)	—	266 (1)	518 (3)	1627 (10)	316 (2)
Dobrla ves	173 (1)	—	32 (0)	762 (6)	1070 (9)	49 (0)
Galicija	—	46 (0)	—	136 (2)	323 (7)	164 (3)
Globasnica	—	268 (5)	—	248 (5)	124 (2)	—
Hodiše	106 (2)	—	—	89 (1)	405 (9)	—
Kotmara ves	81 (1)	—	—	168 (3)	446 (7)	16 (0)
Ledenice	120 (2)	—	—	86 (1)	304 (7)	112 (2)
Libuče	—	133 (3)	—	126 (3)	329 (5)	63 (1)
Lipa	42 (0)	—	—	97 (2)	386 (8)	117 (2)
Logaves	236 (4)	—	20 (0)	114 (1)	409 (6)	86 (1)
Medborovnica	60 (1)	—	—	178 (4)	256 (5)	—
Radise	—	115 (4)	—	116 (4)	59 (2)	—
Ruda	—	67 (1)	—	172 (3)	354 (7)	76 (1)
Slov. Plajberk	29 (1)	26 (1)	—	57 (2)	139 (5)	40 (1)
Sele	74 (2)	117 (3)	—	32 (1)	191 (6)	—
Svetna ves	137 (3)	—	22 (0)	95 (2)	153 (4)	45 (1)
Škocjan	304 (3)	—	18 (0)	420 (5)	474 (5)	97 (1)
Škofiče	215 (4)	—	22 (0)	79 (1)	196 (3)	207 (4)
Šmarjeta v Rožu	—	119 (3)	—	163 (4)	155 (4)	—
Št. Jakob v Rožu	—	443 (4)	139 (1)	255 (2)	730 (8)	176 (1)
Št. Peter na V.	63 (1)	—	—	179 (4)	308 (6)	47 (1)
Vernberk	38 (0)	—	51 (0)	200 (2)	658 (8)	317 (4)
Zgornja vesca	106 (4)	—	—	63 (2)	40 (1)	27 (1)
Zvabek	—	49 (2)	—	74 (3)	74 (3)	—

V posameznih občinah so nastopale naslednje enotne stranke in liste koroških Slovencev, ki smo jih zgoraj navedli pod „E“:

Občina Bela Kmečko-delavska enotnost, Bekštajn lista Mikl Karla, Bilčovs in Zgornja Vesca Zveza kmetov in delavcev, Borovlje-Medborovnica — Sele — Slovenji Plaj-

berk Lista kmetov in delavcev, Dobrla ves Slovenska stranka, Hodiše Slovenska gospodarska stranka, občini Lipa in Vernberk Slovenska lista, Logaves Kmečka stranka, Svetna ves, Gospodarski blok občine Svetna ves, Škocjan imenska lista Katnik Mihaela, Škofiče Kmečko-delavska stranka, Št. Peter na Vašnjah Lista Slovencev.

Vse slovenske žene v borbo za enotnost

Kakor smo omenili že v predzadnji številki, je bil v nedeljo, dne 5. t. m. v Celovcu Pokrajinski zbor Antifašistične fronte žena, ki je izredno dobro uspel. Prikazal je globoko zavest naše žene, da bomo ko-

roški Slovenci v svoji borbi uspeli le tedaj, če bomo v njej vsi sodelovali, ne glede na spol, poreklo, versko ali politično prepričanje. Kakor na Zboru DF DL, ki je bil eno nedeljo prej, je tudi tu prišla spontano in jasno do izraza misel: **Enotnost slovenskega ljudstva nad vse!**

Pridobitve narodnoosvobodilne borbe so podlaga naše politike

Zbor AFŽ je prvi pozdravil predsednik DF DL tov. dr. Franc Petek, ki je dejal, da DF DL z največjo pozornostjo spremlja delo slovenskih žena in ga bo z vsemi silami podpirala. Ko je omenil prizadevanja naših nasprotnikov, da bi nas še nadalje razdvajali in na zadnje uničili, je tov. dr. Petek nadaljeval: Naša linija je narodno osvobodilna borba, so njene pridobitve. Ideje, za katere smo doprinesli toliko žrtv in ki so nas vodile v najtežjih časih, se ne spreminjajo. Bile so in ostale bodo podlaga naše politike. Poglublja in (Nadaljevanje na drugi strani)

V novi etapi slovenske zgodovine, ko smo po pariški kupčiji koroški Slovenci ponovno odrezani od svojega jedra, nam nacionalni, samoobrambni čut nalaga zgodovinsko nalogo, da se bolj kot kdaj koli prej strnemo v okviru Demokratske fronte delovnega ljudstva.

Avstrijska oblast prepričala jugoslovanskim ženam udeležbo na Pokrajinskem zboru AFŽ

Kakor smo že poročali, so naše žene na svoj Zbor, ki je bil 5. marca t. l., povabile tudi žene iz svobodne domovine. Toda spet je posegla vmes avstrijska oblast, ki ji je toliko na tem, da kadar le more, prepreči stik koroških Slovencev s svobodno domovino. Jugoslovanske žene niso dobile pravočasno potnih dovoljenj in se Zboru AFŽ zato tudi niso mogle udeležiti.

V svojem telegramu, ki so ga poslale našim ženam, pravijo:

„Drage tovarišice!

Glavni odbor AFŽ Slovenije vam ob priliki 8. marca pošilja prisrčne pozdrave in vam želi obilo uspeha pri delu. Žene Slovenije v svobodni domovini spremljamo vašo borbo in vam obljublamo, da je ni sile, ki bi nas odtujila od vas. Srčno rade bi se bile udeležile proslave mednarodnega dneva žena, ki ste jo imele dne 5. marca v Celovcu. Toda na žalost nam to ni bilo mogoče, ker avstrijsko poslanstvo zavlačuje z izdajo potnih dovoljenj. Krepko vam stiskamo roko in vam kličemo

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Glavni odbor AFŽ Slovenije.“

Zahtevamo dosledno izvajanje slovenskega pouka

S svojega Pokrajinskega zbora so poslale žene Slovenske Koroške prosvetnemu ministrstvu na Dunaju pismo, v katerem med drugim pravijo:

„Odložno protestiramo proti nesramni gonji, ki so jo začele koroške vladne stranke na pobudo in pod vodstvom koroških neofašističnih krogov proti slovenskemu pouku na Koroškem. Pouk slovenščine, ki se je vsled sovražnega stališča koroških oblasti do slovenščine na splošno skrajno zanemarjal, skušajo ta prizadevanja koroških neonacistov končno odpraviti.

Me, žene odklanjamo vsako demokracijo izsiljevanja, s katero skušajo li zaskrbljenci za „pravico staršev“ utemeljiti svojo proti slovenskemu pouku v šolah naperjeno gonjo. Nismo še pozabile časov fašističnega nasilja, ko so z najbolj krutimi sredstvi hoteli uničiti ves slovenski življenjski na Koroškem. Kakor smo se v tistih časih borile proti nacistični paroli „Kärntner sprich deutsch!“, se bomo borile tudi v bodočnosti proti podobnim poskusom narodnega iztrebljanja. Zavedamo se, da nam stoji v tej borbi ob strani vsa resnična demokratska javnost. Opirajoč se na naše nam po pogodbi zajamčene pravice zahtevamo od prosvetnega ministrstva, da zajamči dosledno izvajanje slovenskega pouka na vseh šolah našega ozemlja. Izjavljamo, da se bomo do dosega enakopravnosti našega slovenskega jezika zastavile do zadnje konsekvence.“

Aktivistom in članom DF DL

Pokrajinski odbor Demokratske fronte delovnega ljudstva se zahvaljuje vsem svojim aktivistom in članom, ki so se trudili in zalagali za ustvaritev enotnosti vseh zavednih delovnih ljudi v občinah Slovenske Koroške. V primeri z jesenskimi volitvami so vaši napori v vrsti slovenskih občin prišli do izraza v povečanem številu oddanih glasov za enotnost slovenskega ljudstva. Ti uspehi naj vam bodo vzpodbuda in temelj v vašem nadaljnjem delu za združevanje našega delovnega ljudstva, ki bo samo strnjeno in enotno uspelo kljubovati vsem sovražnim poskusom narodnega in socialnega zatiranja. Strnjevanje in enotni se bomo lahko tudi uspešno borili za enakopravnost našega ljudstva in ohranitev slovenskega naroda na Koroškem.

Demokratska fronta delov. ljudstva — Pokrajinski odbor

Vse slovenske žene v borbo za enotnost

S Pokrajinskega zbora Antifašistične fronte žena

(Nadaljevanje s prve strani)

razširjati jih je zato vaša in naša dolžnost.

Ko je nato na kratko analiziral položaj, v katerem smo se koroški Slovenci znašli po pariški kupčiji, je dejal, da bo najlepši uspeh AFŽ, če bo aktivizirala vse slovenske žene v borbi za ohranitev slovenstva na Koroškem. Ves slovenski narod vam bo za to hvaležen, je tov. dr. Petek zaključil svoja izvajanja.

Za tov. dr. Petkom je Zbor pozdravila članica Glavnega odbora Zveze slovenskih žena v Italiji tov. Erika Pavlin. Njen govor bomo prinesli v prihodnji številki.

Tudi najmlajši hočemo biti zvesti sinovi slovenskega naroda

Zbor sta pozdravila še: v imenu Zveze mladine za Slovensko Koroško njen sekretar tov. Kori Perč in v imenu slovenskih pionirjev tov. Igor Ogris. Tov. Igor je med drugim dejal:

„Pionirji želimo vašemu Zboru najboljši uspeh. Hvaležni smo vam, da nas vzgajate v dobre, zavedne Slovence. Pridno učenje materinskega jezika, slovenskih iger in pesmi je naš dokaz, da hočemo biti tudi najmlajši koroški Slovenci zvesti sinovi slovenskega naroda.“

Pozdravnim govorom je sledil politični referat, ki ga je imela tov. Terezija Pružnik-Mira. Ko je obširno obravnavala zunanje-politični položaj, je prešla na življenje in dogodke pri nas doma in med drugim dejala:

Za resnično enakopravnost žena

Tudi me žene nosimo težko breme bednega življenja in po svojih možnostih in sposobnostih doprinasamo k borbi za izboljšanje življenjskih pogojev. Saj smo prav me žene posebno prizadete, kadar družina trpi pomanjkanje. Če pa pogledamo kandidatne liste, ki so bile sestavljene za občinske volitve, vidimo, da nikjer na Slovenskem Koroškem ni kandidirala nobena žena, kar je tudi dokaz, kako v Avstriji podcenjujejo vlogo žene v javnem političnem življenju, čeprav je njen glas enakopraven. Enakopravnost nas žene izrabljajo v Avstriji samo za to, da dobijo od nas glasove za svoje protiljudske namene. Tudi nas žene, ki nas smatrajo za politično najbolj zaostale, hočejo izrabiti za krepitev različnih strank. Me vemo, da je v času borbe za ohranitev slovenskega naroda naša največja želja, da dobimo v občine čim več najboljših Slovencev, ki bodo delali v interesu ljudstva in se zavedali, da so za svoje delo v občini odgovorni svojim volivcem, ne pa predstavnikom posameznih strank v Celovcu.

Ne bomo dopustile ponemčevanja naših otrok

Nato je tov. Pružnikova govorila o borbi slovenske žene za ohranitev materinskega jezika in med drugim dejala:

„V zadnjem času so sovražniki koroških Slovencev na delu, da bi odpravili iz šol še zadnje ostanke itak že tako pičlega slovenskega pouka. V tej akciji jasno prednjači OeVP, ki se je za ta udarec na naše narodno telo, na svetinjo našega naroda — naš materinski jezik, povezala s SPOe in VdU. Uresničiti hočejo nacistično parolo „Kärntner sprich deutsch!“ Proti tej paroli se je svoječasno slovenski narod uprl s puško v roki. Proti tem velenemskim in nacističnim poskusom zatiranja slovenske govornice zdaj se moramo tudi me žene najodločneje upreti, da

bodo naši otroci ostali to, kar smo me, njihove matere — Slovenci. V naših rokah, žene in matere, je usoda naših otrok. Ali bomo dopustile, da jih ponemčijo, ali pa jih bomo vzgojile v zavedne Slovence in odločne borce za materinski jezik, za vse demokratične pravice našega naroda.“

Po referatu tov. Pružnikove se je razvila živahna diskusija, v katero so posegle številne žene in matere in obravnavale probleme vsakdanjega življenja, zlasti vprašanje vzgoje naše mladine in v tej zvezi vprašanje šolstva, ohranitev slovenskega naroda na Koroškem. Diskutantke so posebno poudarjale potrebo po enotnosti vsega slovenskega delovnega ljudstva in aktivizacijo vseh slovenskih žena.

Nato je sekretar Antifašistične fronte žena tov. Milena Gröblacherjeva podala organizacijsko poročilo AFŽ. Govoreč o vzgoji naše mladine je med drugim dejala:

Vse žene v borbo za slovensko srednjo šolo

„Naša glavna skrb kot žene in matere je in mora biti vzgoja naše mladine. V šoli sicer poučujejo slovenščino, toda tako skromno, da ne odgovarja niti našim najprimitivnejšim potrebam, kaj šele zahtevam. Zdaj pa jim je še tega preveč in za-

čeli so načrtno gonjo proti slovenskemu pouku v šoli. Inicijator te organizirane gonje proti slovenskemu pouku je nacist Steinacher, ki je že na predvolivnem zborovanju OeVP dne 2. 10. 1949 v Pliberku ob prisotnosti dr. Karischa javno napovedal najostrejši boj proti sedanjemu dvojezičnemu pouku in sedanjo ureditev šolstva označil kot protiuslavno. Naša mladina se mora poučevati tudi v slovenskem jeziku. Zato je naša dolžnost, da se odločno zoperstavimo takim poskusom kratenja naših najosnovnejših pravic. Prav tako je naša naloga, da poglobimo borbo za slovensko srednjo šolo, ki je za obstoj našega naroda prav tako nujno potrebna.“

Zaradi pomanjkanja prostora danes referatov na Zboru AFŽ ne moremo podrobneje obravnavati. Zato bomo nadaljnje izvlečke prinesli v prihodnji številki.

Po organizacijskem poročilu so delegatke soglasno sprejele statut AFŽ, izvolile novi Pokrajinski odbor AFŽ ter sprejele protestno pismo veznemu ministrstvu za pouk glede slovenskega pouka v šoli in pozdravni pismi tov. Titu in Centralnemu odboru AFŽ Jugoslavije v Beogradu.

Ob zaključku zbora AFŽ je bila kratka proslava 8. marca s slavnostnim govorom in kulturnim sporedom, o kateri bomo podrobneje še poročali.

Naši partizanski invalidi prejemajo invalidnino - toda od Jugoslavije

V četrtek, dne 2. marca t. l. je Zveza bivših partizanov Slovenske Koroške povabila v Celovec sedemindvajset koroških partizanskih invalidov in svoje padlih partizanov ter vse tiste antifašiste, ki so za časa partizanske borbe na Koroškem podpirali ali podprli narodnoosvobodilno borbo s tem, da so dali 3 odstotno posojilo Narodne osvoboditve. Povabila jih je zato, da jim izroči rešene odloke glede invalidnine in vrnitve posojila.

Prigle je predsednik Zveze bivših partizanov Slovenske Koroške tov. Karl Pružnik-Gašper pozdravil s kratkim nagovorom. Med drugim je dejal:

„Srečen sem, da vas smem ob tej

priložnosti pozdraviti in vam sporočiti, da je Invalidska uprava pri ministrstvu za socialno skrbstvo Ljudske republike Slovenije ugodno rešila vaše vloge. Sedemindvajset koroških partizanskih invalidov bo odlej naprej prejemalo redno mesečno invalidnino od 500.— do 2000.— dinarjev, dvaintridesetim koroškim Slovincem in antifašistom pa bomo danes izročili nakaznice, s katerimi lahko v vsaki jugoslovanski banki dvignejo denar, ki so ga svoječasno posodili narodnoosvobodilni borbi. Za invalide je zaradi deviz rešeno tako, da bodo invalidnino prejemali v šilingih.

Gotovo se že vsi spominjate, da smo partizani za časa borbe vedno

Nacionalni narodnoobrambni čut nam nalaga potrebo po strnjjenosti v DFIDL

Iz organizacijskega poročila tov. dr. Francija Zwitterja na Pokrajinskem zboru DFIDL

Ko si sedaj po štirih letih vojaške in petih letih politične borbe učvrščujemo svojo vseljudsko Demokratično fronto delovnega ljudstva, lahko s ponosom ugotovimo zavednost našega ljudstva, ki je odvrгло od sebe hlapčevsko miselnost in razumelo, da ni druge poti razen narodne enotnosti, ki ne pozna razdvajanja in kompromisarskega barantanja.

Ko se je naše slovensko koroško ljudstvo dvignilo k uporabi proti fašizmu, se je štiri leta borilo za to, da ne bo več suženj protinarodnih klik in njihovih splet in za to, da bi uživalo narodno svobodo z vsemi jamženimi moralnimi in materialnimi pravicami.

Kljub težnjam, zahtevam in ogromnim žrtvam, ki smo jih dali za dosego naših pravic, je pariška kupčija potrdila staro nasilje. Toda naše ljudstvo je bilo vedno globoko zavedno. Narodnoosvobodilna borba je to zavest še bolj poglobila. Razen tega je po vsem Koroškem združila vse, kar je pozitivnega v slovenskem življenju v enotno fronto in s tem napravila prelomnico v zgodovini

slovenskega naroda na Koroškem. Enotnost ves čas trpljenja borbe je prišla posebno manifestativno do izraza v mogočnih taborih, najbolj pozitivno pa v enotnih zahtevah in enotnem stremeljenju v času borbe za svobodo in enakopravnost, kar nam je prineslo častno priznanje tudi naših sovražnikov, da „smo majhna, toda dobro organizirana, udarna skupina“.

Fronta bo morala vsekakor ostati zvesta politiki narodne enotnosti, ki jo je zasnovala in dosledno izvajala v najtežjih okoliščinah in nadaljevati borbo za okrepitev in učvrstitev vseh pridobitev narodnoosvobodilne borbe.

V novi etapi slovenske zgodovine, ko smo po pariški kupčiji koroški Slovenci ponovno odrezani od svojega jedra, nam nacionalni, samoobrambni čut nalaga zgodovinsko nalogo, da se bolj kot kdaj prej strnemo v okviru Fronte, kajti samo tako bomo očuvali pravice, ki smo si jih priborili in samo tako bomo privedli v dejstvo zahteve, ki smo jih postavili na svojem ustanovnem

poudarjali, da se ne borimo za staro Jugoslavijo, temveč za novo, socialistično Jugoslavijo, kjer si bosta delavec in kmet sama rezala svoj kruh in kjer bo oblast v rokah delovnega ljudstva, ne pa, kakor je bilo v stari Jugoslaviji, kjer je delovnemu ljudstvu za vratu sedela gosposka in mu pila kri. To imamo pri nas v Avstriji še danes.

In kar smo tedaj govorili, se je tudi uresničilo. Danes smo lahko ponosni na našo matično državo — socialistično Jugoslavijo, ker smo tudi mi koroški Slovenci doprinesli k ustvaritvi temeljev te mogočne socialistične tvorbe.

Vi, ki ste danes tukaj zbrani, ste doprinesli velike osebne žrtve, saj ste ali sami prelivali kri v borbi proti nemškemu fašizmu ali pa darovali na oltar svobode našega naroda in vsega človeštva svoje sinove ali svoje može. Če bi bila današnja Avstrija v resnici demokratična, bi morala te naše žrtve upoštevati, saj smo jih na vsezadnje doprinesli tudi za demokratizacijo Avstrije in za svobodo njenega ljudstva.

Da se danes našim žrtvam oddolžimo, moramo zvesto hoditi po poti, ki so jo nam začrtale. To pot danes kažejo slehernemu koroškemu Slovincu naše narodne organizacije. Našim žrtvam se oddolžuje tudi naša matična država FLRJ, ker spoštuje vse tiste, ki so se žrtvovali za demokracijo in socializem.

Dovolite mi, da se vam v imenu vseh bivših partizanov in vseh koroških Slovencev tudi jaz zahvalim. Čeprav z našo borbo in našimi ogromnimi žrtvami nismo dosegli pravice, združitve z matičnim narodom, za kar nosijo odgovornost veslesile, ki so nas in vso našo prelito kri v Parizu nesramno zabarantale, imamo pravico, da se prištejemo k zmagovalcem v zadnji vojni. In s to zavestjo moramo na vseh področjih zastopati naše pravice in se za nje boriti. Vedno pa moramo imeti zaupanje v novo, socialistično Jugoslavijo, ki nam bo vedno dosledno stala ob strani.“

Po pozdravnem govoru tov. Gašperja je organizacijski sekretar Zveze bivših partizanov Slovenske Koroške tov. Janko Gröblacher izročil navzočim omenjene dokumente. Vsi so bili ganjeni in izrazili svoje hvaležnost matični Jugoslaviji ter tudi Zvezi bivših partizanov, ki jim je to socialno pomoč posredovala.

Na tem primeru jasno vidimo, kako nova, socialistična Jugoslavija skrbi za partizanske invalide in žrtve minule vojne. Avstrija se od nje lahko mnogo nauči!

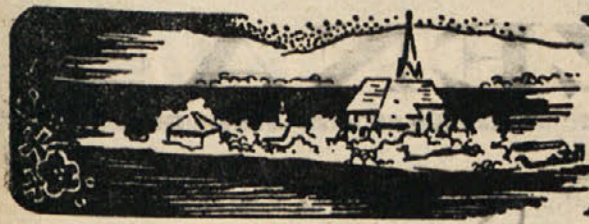
občnem zboru DFIDL.

Zanašati se, da nam bodo naše pravice dane brez nadaljnjih naporov, bi bilo potvarjanje resnice in nepoznavanje stvarnega stanja, zato je nujna nadaljnja organizirana delavnost, ki bo zahtevala odločnosti in samozavesti.

Gre za našo kulturo, za naš jezik, gre za naše socialno in gospodarsko stanje, za našo popolno enakopravnost, gre v naših razmerah v resnici za življenje ali smrt slovenskega naroda na Koroškem.

Resnično demokratične sile, čeprav mogoče tega še ne moremo dovolj videti, tudi avstrijskega naroda, predvsem pa ostalega sveta, so na naši strani, toda poleg tega si bomo lahko svoje pravice ohranili in priborili le strnjeno in enotno v DFIDL, ki nas bo odločno in dosledno zastopala, vodila in nas vezala z našim matičnim deblom, da bomo kljub odtrganosti ostali kulturno in duhovno še naprej živ del svojega naroda in živ most med narodi FLRJ in avstrijskim narodom.

(Dalje prihodnjič)

Po naši zemlji

Izletniki na Planico pozor

Umrla je Rojakova mati

Prvi pomladanski žarki so se razlivali po hribih in žentviškem mirodvoru, ko je dne 7. marca t. l. mati slovenska zemlja zagrnila veliko, junaško ženo, Rojakovo mater, Marijo Hobel iz Pogerč. Nepregledne množice ljudstva so ji izkazale zadnjo čast in pokazale, kako je bila vsepovsod priljubljena in spoštovana. Nemo so se sklanjale množice nad odprtim grobom in se kar niso mogle ločiti od gomile, ki je pokrila dragocene ostanke te priproste slovenske matere, ki je žrtovala za lepše življenje slovenskega ljudstva in trpečega človeštva nevarno veliko in izpila kelih bridkosti do dna. Vsi so nedeljeno sočustvovali s težko prizadetimi zaostalimi, petih hčera, najmlajša deset let, in štirih sinov, najmlajši ljudi šele dvanajst let, možem in ostalimi sorodniki.

In kakor iz nedoglednih dalj so vsi slutili prihajati ob sveži grob junake tri, Rojakove fante, tri partizane, ki so se dvignili iz svojih tihih grobov in prihiteli, da se zahvalijo svoji vzgojiteljici za to, za kar jih je vzgojila — junake svobode, partizane, ki so s svojim mladim življenjem dokumentirali svojo zvestobo zatiranemu narodu, zavest in zvestobo, ki jo jim je privzgojila Rojakova mati.

V letih, ko so hoteli zadati pacistični nasilneži slovenskemu ljudstvu na Koroškem smrtni udarec in kopicili zločin nad zločinom, trije Rojakovi, France, Srečko in Tonček niso več zdržali doma, ampak so se odzvali klicu svojega prepričanja in odšli v partizane. Junaško so se borili za svobodo domovine do zadnjega, kajti leta 1944 so vsi trije položili svoje življenje na oltar domovine. Prvi je padel France — partizansko ime Peter, 24. aprila 1944 v okolici Zelezne Kaple, star šele šestindvajset let. Druga žrtev je postal Srečko — Janko, dne 12. novembra 1944 pri Cvančigarju v Rožu. In najmlajši Tonček, v partizanih so ga imenovali mali Tonček, star šele šestnajst let, je poročil s svojo toplo srčno krvjo trpečo koroško slovensko zemljo tudi pri Cvančigarju dne 12. decembra 1944.

Ni jih bilo več nazaj, bolest matere je bila nepopisna, a prenašala jo je junaško.

A ni prestala samo tega gorja. Še več trpljenja je zahteval ta čas brez milosti od Rojakove matere. Hčerko Stanislavko so zavlekli v KZ-taborišče Ravensbrück, njenega moža, ki je bil tudi partizan, so Nemci ujeli in ga mučili, da je kmalo po vojni na posledicah tega trpinčenja umrl. Mož hčerke Ivanke je bil kruto obglavljen v Graecu. Družina sestre Helene, po domače Hariževe, je bila izseljena, mož pa v taborišču Dachau. Na Rojakovem domu pa so bila zasliševanja in preiskave na dnevnem redu.

Kje je še narod, ki bi imel take matere, ki so toliko žrtvovala za pravično stvar. Rojakova mati, ki je bila vse življenje tako zvesta svojemu borečemu se in trpečemu narodu, nam bo večno svetel zgled. Vse slovensko ljudstvo se klanja njemu spominu, posebno bivši partizani se rotijo, da bodo stali vedno v prvih vrstah v borbi za tiste najlepše človečanske ideale, za kar je živel in stremela rajna Rojakova mati.

Rojakova mati, odpočijte si v miru v še neosvojenih, a vendar slovenski zemlji! Slava vam, svetel zgled močne in velike slovenske matere!

Vidra ves — Pliberk. Tri tedne so v Vidri vesi nenehoma brneli šivalni stroji in iz dneva v dan so izgotavljale tečajnice, petnajst po število, boljše in modno lepše živiljske izdelke. Sklanjale so se nad krojne vzorce najrazličnejših oblek, nad predpasnike, srajce, otroške obleke in kostume za dekleta in žene najokusnejše izpeljave. In še so našle čas za ročna dela, pletenje in vezanje. Kdor je imel priložnost, videti delo v tečaju, je moral ugotoviti, da so se dekleta z vso resnostjo oprijele dela v zavesti, da jim more pridobljeno znanje v šivanju samo koristiti, tako njim samim, kakor svojim, ker jim bodo popravljale, prenašale ali napravile tudi nove obleke. Red in disciplina v tečaju je bila vzorna in voditeljica, tovarišica Ika Krautova, je bila duša tečaja. S svojo visoko strokovno sposobnostjo in pravilnim nastopom si je kmalo pridobila avtoriteto in osvojila naklonjenost vseh tečajnic in tako so združene napredovale od uspeha do uspeha. Nikakega dvoma ni, da Slovenska kmečka zveza s strokovnimi tečaji, ki jih prireja po naših vaseh, izpolnjuje važno in hvaležno delo in to spoznanje vedno bolj prehaja v široke plasti našega ljudstva.

Pri naših tečajih imajo navado, da pridobljene uspehe tudi javno poka-

žejo ob zaključni razstavi. Tako so storile tudi tečajnice vidrveškega tečaja in sicer so razstavile svoje izdelke v prostorih Breznikove hiše v Pliberku. In tako so v nedeljo, dne 5. marca t. l., nenehoma hodili ljudje iz Pliberka in okolice po stopnicah pri Brezniku v prvo nadstropje in si ogledovali razstavljene predmete in občudovali: lepo je, pa toliko in tako različne izdelke iz živiljske stroke so naredile. Tudi ljudje, ki imajo kritično sposobnost, priznane šivilje in druge uvidevne ženske so glasno priznavale, da je bilo razstavo vredno pogledati ter so jo odkrito pohvalile in vprašale, katera pa je učila. Take izjave naj bodo voditeljici, Iki Krautovi, majhno priznanje za njen trud in požrtvalno delo.

Kakor pa pri našem živahnem ljudstvu drugače sploh biti ne more, kadar se kje zbirajo, brez igre in pelja ne mine, so tečajnice poskrbele tudi tukaj za prijeten in užitek poln popoldne. Kar preprosto so postavile oder v prosvetni dvorani in nam uprizorile dvojice zabavnih igr, da smo postali vsi dobre volje, posebno že, ker so svoje sicer preproste a komične vloge res mojstrsko podale. In vmes se je oglasila naša ljudska pesem in kar samo od sebe se je pelo.

Prispevajmo za spomenik padlim partizanom v Zelezni Kapli

Zveza bivših partizanov Slovenske Koroške bo postavila 120 tim partizanom, ki so dali svoje življenje za svobodo in enakopravnost slovenskega ljudstva na Koroškem, pa tudi za svetlejšo bodočnost avstrijskega delovnega ljudstva in vsega svobodoljubnega človeštva sploh, in so pokopani na pokopališču v Zelezni Kapli, dostojen spomenik.

Odkritje spomenika, ki bo zelo lep in ga bo izdelal mojster Matijević, ki je izdelal tudi spomenik padlim partizanom v Velikovecu in 13 žrtvam v Selah, je predvideno za mesec april letos.

Ker bo odkritje spomenika 120 tim partizanskim borecem v Zelezni Kapli povezano s precejšnjimi stroški, se Zveza bivših partizanov Slovenske Koroške tem potom obrača na vse koroške Slovence in antifašiste, na vse resnične demokrate, da po svojih močeh prispevajo za spomenik. Na ta način se bomo najlepše oddolžili našim junakom, ki so za nas in našo boljšo bodočnost žrtvovali vse — svoje življenje.

Prispevke sprejema Glavni odbor Zveze bivših partizanov Slovenske Koroške v Celovcu, Gasometergasse 10.

Zveza bivših partizanov Slov. Kor. Glavni odbor

Vsi so neprestano repetirali puške. Pred seboj niso videli prav za prav ničesar razen sivkastega in dimastega polja; le zdelo se jim je, da begajo tam okrog borovih gozdičkov neke daljne prikazni. In tja so streljali.

Teh prikazni pa je bilo zmeraj več. Že je bil ogenj tako gost, da je pokrival vso poljano in jih pribil k zemlji. Toda vztrajali so.

„Zdaj je pa kakor v Galiciji!“ je zaklel Stražmir. „Kdo bi si bil to mislil!“

Že od ranega jutra je tam za Krko bruhala baterija, toda streljala je predaleč nazaj. Zdaj je prišla bliže in kmalu so začele eksplodirati granate na desno stran ceste, prav tiste ceste, ki bi jih še mogla kriti pri umiku.

„Ha! Ali ste videli!“ je zavpil Gobanc.

Toda nihče ga ni slišal.

Ko pa je nenadoma z desne strani zaregljala strojnica, ena, dve, tri, ter se je zelena vzboklina pred njimi pokadila od štrkajoče zemlje, je bilo vsem jasno, da se ne morejo več držati. Vuga je uvidel, da se niti vdati ne morejo, kajti preden bi do tega prišlo, bi jih križni ogenj do zadnjega pokosil.

„Nazaj kdor more!“ je zavpil, prvi skočil kvišku in planil na desno. Pomagala jim je jamnasta nižava in njen rob je odbil sovražni ogenj.

„Za menoj, Petruh!“ je kriknil Stražmir in drugi skočil za Vugo, za njima pa ostali. Brez izgub so dosegli kolovoz, ki je vodil do majhne, le dober streljaj oddaljene vasice,

Vse, ki so se prijavili za izlet na Planico, obveščamo, da smo datum odhoda določili za dne 19. marca 1950.

Vsi izletniki morajo biti v nedeljo, dne 19. marca ob pol 6. uri zjutraj v Podrožčici, od koder se odpeljemo na Planico. Tam dobijo tudi vse svoje dokumente.

Vožnja iz Podrožčice na Planico in nazaj, vstopnina in stroški za potne liste znašajo za osebo 25 šilingov.

Izletniki iz velikovškega, borovelskega in celovškega okraja, iz Zilje itd. naj odpočujejo že v soboto z večernimi vlaki in se oglasijo v gostilni Gabrijel v Lezah pri Podrožčici. Izletniki iz Sel, Slovenjega Plajberka in Borovelj naj bodo v nedeljo ob 5.00 uri zjutraj v Borovljah na Waagplatz-u, od koder se peljejo v Podrožčico z avtobusom. Odhod avtobusa točno ob 5.00 uri! Ta avtobus bo vzel s seboj tudi izletnike iz št. Janža, ki naj bodo ob 5.15 uri pred gostilno Tišler. Izletniki iz Celovca-mesto naj bodo v nedeljo točno ob 5. uri zjutraj pred „Kärntner Sparkasse“ na Novem trgu, ker se od tam peljejo z avtobusom v Podrožčico. Kotmirčani in izletniki iz tamkajšnje okolice naj bodo ob 5.15 uri na Humberku, ker jih bo tam dvignil celovški avtobus.

Opozarjamo na točnost, ker se skalalne tekme na Planici pričnejo že ob 9.00 uri dopoldan.

Vrnemo se v nedeljo zvečer.

Hrano vzemite s seboj.

Še enkrat opozarjamo na točnost! Potujemo ob vsakem vremenu! Tisti, ki so se prvotno prijavili, izleta se pa ne bodo udeležili, morajo kljub temu plačati 5 šilingov stroškov za potno dovoljenje.

Zveza mladine za Slov. Koroško Pokrajinski odbor

Z dežele. Srečal sem na cesti kmeta, ki je vozil na svoj dom novo mlatnico. Vprašal sem ga, koliko je dal zanj, nakar mi je odgovoril: 7000 šilingov, in še pristavil: pretekli teden sem peljal in prodal poln voz žita in izkupil 1000 šilingov. Ta primer kaže, v kakem nezdravem razmerju so cene kmelijskih pridelkov s cenami industrijskih izdelkov; koliko mora kmet vse leto delati in koliko prodati, da si more nabaviti za svoje gospodarstvo prepotrebne stroje in orodje.

ki je mirno počivala v žarečem sončnem ozračju sredi polja.

Toda komaj so dobro dosegli kolovoz, jih je tudi tu že zajel ogenj strojnih pušk. Zdelo se je, da regljajo spet nove.

„Kaj imajo teh žab!“ se je jezil Vuga in oprezal, kam bi naravnal umik svoje desetice. Grmenje topov in počrneli kolobarji eksplodirajočih granat na polju so mu skoraj izzvali pomilovalni nasmeh:

„Zakaj fak napor! Saj že z manjšim gre...“

Morajo doseči vas, ki nudi boljše kritje. „Proti vasi!“

Ko se je pognal nazaj, je bil že zadnji v vrsti, kajti njegovi tovariši so se instinktivno zagnali v to smer.

Zdaj so Malgajevci le še bežali. Vsak odpor je bil zaman. Sovražnik jih je obkrožal, odprta je bila le še preliha za vasjo.

Petruh je kot jelen preskočil nekaj ovir, nekaj globač in prvi dosegel plot za prvimi vaškimi hišami. Tu je bil kolovoz globok in položaj varen. Takoj se je vrgel na zemljo, da se je zakopal v travo, ki je bila ob plotu že visoka, in je začel streljati nazaj.

„Bravo, Petruh!“ je zakričal Gobanc, ki je medtem že tudi dosegel kritje; tudi on je začel repetirati.

Četniki so se spet branili.

STRAN NAŠIH ŽENA

Nekaj misli o Antifašistični fronti žena

Antifašistično fronto žena je na Koroškem ustvaril narodno osvobodilni pokret, ki je v borbi zajel tudi Koroško. Že med vojno se je mnogo koroških žena, ki so bile naprednega mišljenja, vključilo v Antifašistično fronto žena. Glavni cilj borbe žena med vojno je bil boj proti fašizmu in za njegovo dokončno uničenje.

Organizacija si je že med vojno postavila svoj cilj in program. Njen cilj je bil po končani vojni upostaviti red, ki bo prinesel ženi svoje socialne in nacionalne pravice brez ozira na narodnost, enakopravnost z možem, svobodo tiska in besede. Za vse to je bila žena prikrajšana v nacističnem času in ravno radi tega je Antifašistična fronta žena prodrla že med vojno v širše plasti naroda in vzbudila v ženah širok odziv. Žene na Koroškem so se zavedale velikega pomena organizacije, saj je bil v tej plemeniti borbi zajet obstoj slovenskega naroda, obstoj materinskega jezika in narodne pravice. Antifašistična fronta žena že med vojno, kakor tudi danes ne postavlja šovinističnih načel, temveč se bori za nacionalno enakopravnost v besedi, šoli in kulturi slovenske žene z avstrijsko ženo, spoštovanje pravic drug drugega. Le taka načela prinašajo sožitje in mir v deželi, kjer žive narodne manjšine. Žena je predvsem mati in ima vse pravice, svojega otroka vzgojiti v maternem jeziku, se boriti proti socialnemu in nacionalnemu zapostavljanju svojih otrok. Na zboru Antifašistične fronte žena je prišlo do izraza, kakšno važnost posvečajo žene - matere temu vprašanju. Žene so enotno izražale željo po ustanovitvi popolnih slovenskih šol v slovenskih predelih. Mati in šola dasta otroku prve nauke in pogled v svet. Če ne bo otrok v prvih šolskih letih zajel ljubezni do svojega jezika, bo postal pozneje narodni odpadnik. Zato je upravičena odločna borba slovenske žene - matere za slovenske šole in pouk v maternem jeziku.

Nadalje so žene razpravljale o življenjskem položaju in draginji. Žena je tista, ki najbolj občuti težo krivičnih življenjskih pogojev in ima vso pravico, boriti se za zboljšanje življenjskih pogojev. Kmečka žena

se ubija s svojim delom od zore in pozno v noč. Svoje pridelke mora po nizki ceni prodajati in industrijske pridelke pa drago plačevati. Tu se vprašuje kmečka žena, zakaj je mogoče, da na račun kmeta vlečejo masne dobičke listi, ki nič ne delajo. Iste težkoče čuti tudi delavska žena. Plače niso v sorazmerju s cenami in je spet delavska žena tista, ki mora odtrgati svojim otrokom od ust, da se prebije z družino. Ne samo na moških, tudi na ženinih ramenih leži skrb, kako bo prehranila in oblekla družino.

Žene so razpravljale tudi o stran-

karskem razbijanju slovenske enotnosti na Koroškem, o volitvah in občinskih odborih.

Neka žena je dejala „Imamo volivno pravico in ne smemo aktivno sodelovati v občinskih odborih“. Zakaj ta zaostalost? Marsikdaj bi žena imela ravno tako dober ali pa še širši pogled v važne probleme, kot pa moški. Kaj zmore žena na tem področju, se lahko učimo od jugoslovanskih žena, ki so zastopane od krajevnih do najvišjih odborov. Žena ne sme misliti, da je samo za kuhinjo in v druge stvari se ne sme vmešavati. Žena je sposobna, da sodeluje povsod in tako seveda tudi v javnem življenju.

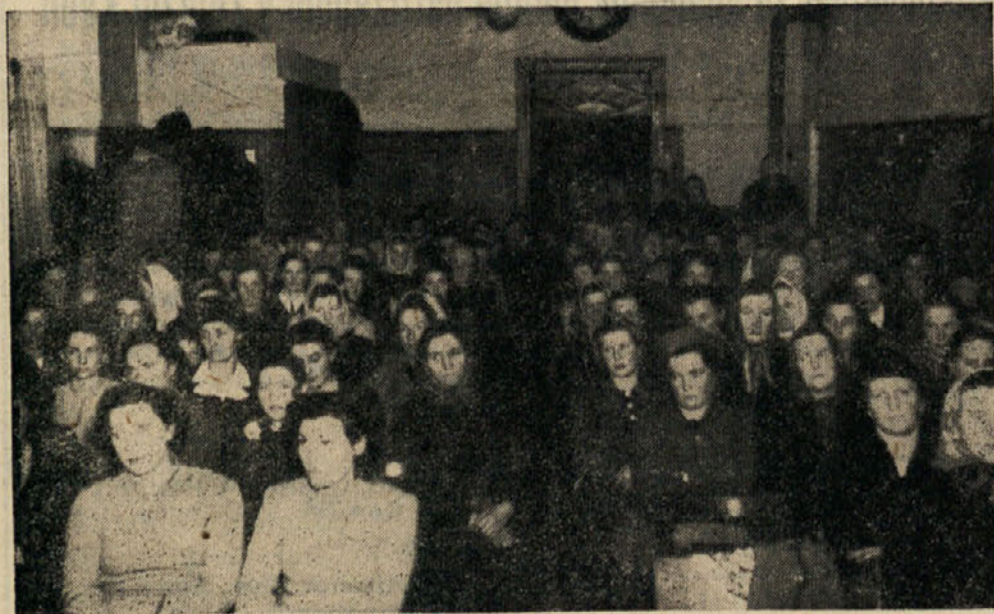
Članica AFŽ

NASVETI ZA MATERE

(Nadaljevanje)

Dojenje obvaruje otroka predvsem angleške bolezni, imenovane rachitis. Materino mleko daje odpornost proti tej bolezni in vsebuje snovi, ki so potrebne za pravilen razvoj kosti. Dojenčki redko kedaj oboliijo za rachitisom. Prvi popis te bolezni imamo od Danijela Whislerja, ki jo imenuje otroško bolezen Angležev, odtod tudi ime angleška bolezen. Rachitis je bolezen kosti. Radi nepravilne prehrane in pomanjkanja sonca se kosti ne razvijajo pravilno in ostanejo mehke. Znaki rachitisa so najbolj vidni na kosteh

glave, na prsih in nogah. Mehčava med kostmi lobanje ostane mehka še po času, ko bi normalno že morala biti zaraščena. Na prsih, kjer prehajajo rebra proti prsnici v hrustanec, olupamo zdebline, ki so zraščene kot jagode. Rachitičnim otrokom se noge rade ukrivajo, ko pričnejo hoditi. Znaki rachitisa so še: velika glava, velik trebuh, nepravilno dobitvanje in zakasnitev zob, močno znojenje, posebno v glavo. Zdravljenje rachitisa spada v roke otroškega zdravnika. Če mati odlaža in ne nese otroka v času bolezni k zdravniku, je zdravljenje dolgotraj-

Pogled v dvorano med Zborom AFŽ v Celovcu

Kmalu se je stari plot iz cepanic začel cefrati, da je tresje kar plesalo po zraku. Živo je zasmrdelo po trohnobi. Sovražnik je že dosegel rob planote in obstreljeval vas. Sive prašnate postave so se pojavile zdaj tam, kjer so malo prej še sami bili. Skozi ropot ognja so se začuli daljni kriki:

„Hura, hura!“

Petruh je z mežečimi očmi videl, kako je teh postav tam zgoraj zmeraj več, kako se zaganjajo skozi sončno luč, kot bi se hotele vzpeti nad prašno plast. Tja je zdaj palil... in palil...

Nenadoma ga je spreletela vroča otrplost in zavzvonilo mu je v ušesih, kot bi zazvonilo pri fari z vsemi zvonomi hkrati. Zdelo se mu je, da mu je telo težko, neokretno... Ali je morda ranjen?... Toda saj mu je pamet tako lahka in nobenih bolečin ne čuti...

Začul je neko klicanje, potem skoke, a vse je bilo tako burno, tako nejasno in tako nerazložno, da ni mogel spoznati pravega.

Sladka otrplost ga je že popolnoma prevzela. Zdaj je videl pred seboj le še svetlo odprtino, ki je žarela kakor snop pšeničnega klasja... najlepšega, kar ga more roditi mo-

čivska njiva. — Toda ta svetli snop se je vedno bolj zoževal... Tam na koncu svetlega snopa vidi sive, begajoče postave... dva, tri, štiri. — Potem tudi teh ni več...

Kaj pa to?... To je vendar votla peč, odkoder uzro popotnikove oči prvič Jazbino... Da, tam žari soteska Jazbine. In tu... tu je bela gos z zlatim ključem v rumenem kljunu... Ponuja mu ključ... zlati ključ... bela gos... njemu... Močivskemu Petruhu... In govori:

„Vzemi ta ključ, Petruh! Ti si še nedolžen in tebi je dano, da boš našel srečo in odrešil Jazbino...“

Potem nenadoma ugasne svetli snop s prikaznijo Jazbine in gosi ni nikjer več...

Težko ranjen in nezavesten je obležal Petruh za plotom; mimo njega so v diru bežali njegovi tovariši. Zadnji je bil Stražmir. Ko je zagledal Petruha za plotom, z obrazom v travi, je siknil:

„To mi boste plačali, kanalje!“

Komaj je bil izginil za prvimi hišami, so pridirjali že prvi volksehrovci do plotu, zasopljeni, ožganih in začrnelih obrazov. Prvi je opazil Petruha za plotom.

Tri, štirikrat je začmokotal bajonet po toplem, mladem truplu.

Še živo vojakovo telo se je pri zadnjem zaboljaju v poslednjem krču nagnilo nekoliko na stran. Vojak, ki je prej čmokotal z bajonetom, je zagledal blede, okrvavljeni obraz.

„Moj Bog, to je vendar Petruh!...“

In volksehrovec Čarnuhov Otej se je z bolesto grozo zgrudil kraj Malgajevca, Močivskega Petruha...

Granictal poseže vmes

Tajnik Šperdin je ves moker od napora in skrbi letal po pisarni sem in tja, za spremembo pa še od pisarne po hodniku v pisarno Heimatschutzta in nazaj; njegov obraz je bil zaskrbljen, iz oči mu je švigala jeza, jeza pravega, odkritosrčnega patriota.

Na sedežu Heimatschutzta je že nekaj dni vladalo razburjenje; danes je doseglo svoj višek in zato ni bilo čudo, da se je skrajna nervoznost polastila vseh agentov in agentičev ter zgrabila tudi Šperdina.

Torazburjenje je bilo v zvezi z vojaškimi pripravami, z dogodki, ki so se morali zgoditi vsak hip in ki naj bi enkrat za vselej obračunali s „tugo“ invazijo na Koroškem in osvobodili krvavečo domovino...

nejše in pri težjih primerih pride do težkih okvar na kosteh.

S kratkim opisom rachitisa sem hotela ponovno poudariti, česa vsega lahko mati svojega otroka obvaruje, če ga doji!

Dojenčku pričnemo dajati v tretjem mesecu sadne sokove, v prvi vrsti radi vitaminov. Sadni sok dajemo v sredini časovnega presledka med obrokom, ali 1 uro pred hranitvijo. Pričnemo s pol kavine žličke dnevno in po par tednih stopnjujemo do ene kavine žličke. Za sadni sok lahko uporabljamo vse vrste sadja. Najbolj priporočljive vrste so: jabolka, rdeče korenje, breskve, črne jagode (črнице), citrone in oranže (sok citron in oranž je treba s prekuhanjo vodo malo razredčiti). Sok tudi nekoliko osladimo.

Sok iz jabolka ali korenja napravimo na naslednji način: jabolko ali korenje nastrgamo na strgalnik in odtisnemo skozi sito ali čisto platno krpo, da dobimo sok. Če mati sama doji, do petega meseca starosti ni treba ničesar drugega dodajati.

V šestem mesecu naj mati nadomesti en obrok s prikuho, krompirjevim pirejem in juho, kuhano iz teletjih kosti, zakuhanu s pšeničnim zdrobom. Za prikuho je najbolj priporočljiva špinača, rdeče korenje, paradižniki. Stročnice kot stročji fižol, grah in kolerabe niso priporočljive za dojenčkovo prikuho, ker napenja in delajo vetrove.

Prikuha: Skuhaj zelenjavo, jo dobro sesekljaj in pretlači skozi sito, v posodi naredi prežganje. Za prežganje vzemi dobre pol kavine žličke surovega masla ali olja in 1 do 2 kavine žličke moke in zarumeni, prideni zelenjavo in ščepec soli, pokuhaj 10 minut in prikuha je gotova. Od početka, da se otrok navadi na zelenjavo, prikuho malo osladi. Prikuhe je najboljše zaliti z mlekom. Svinjske masti ne uporabljaj za dojenčka, ker je pretežka. Prikuho napravi tako gostu, da boš dojenčka hranila z žličko. Od početka je treba pri hranitvi z žličko mnogo potrpljenja, da se otrok navadi na način hranjenja z žličko in na okus prikuhe. Navadno otroci od početka vsako novo hrano odklanjajo, toda s potrpljenjem matere se bodo vsemu privadili. Mati ali negovalka mora biti zbrana pri hranitvi otroka in ne nervozna. Nervozna in nemir matere se prenaša na otroka in vsled tega bo postal tudi otrok nemiren in nezbran pri hranitvi. (Dalje)

Štabov koroške deželne obrambe niso presenetile priprave slovenskih čet, za katere so le predobro vedeli, in koroška deželna vlada se je o pravem času pripravila; šlo je le za to, kdo bo drugega prehitel.

Šperdin je že ves izmučen prišel v pisarno; sinoči je bilo zborovanje Mežičanov, ki ga je do skrajnosti izčrpalo. Trajalo je od osmih zvečer čez polnoč. Za vojaške operacije je bilo treba mobilizirati vse Mežičane, ki so bili v Celovcu in v okolici, a to je bilo trdo delo. Mežičani so bili sicer znani kot vneti patriotje in vojaška komanda jih je štela med elitne čete; toda zadnje čase so med njimi nastali razni nezdravi pojavi, ki so Šperdinu poganjali kri v možgane. Med Mežičane se je vrnilo nekaj nezdravih — tujih elementov, ki so razkrajajoče učinkovali. Ta smrdljivi kvas je prihajal iz skrajne levice... (Dalje)

Izdajatelj, lastnik in založnik lista: Dr. Franc Petek, Velikovec. Uredništvo in uprava: Celovec, Gasometergasse 10, telefon 1624/4. Za vsebino odgovarja: France Košutnik. Tiska Robitschek & Co., Wien VIII., Hernalsergürtel 20. — Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Klagenfurt 2, Postschließfach 17.